

Vallavanema rubriik

Margus Möldri

projekti - kalapääsu ehitus ja kultuurimaja rekonstrueerimine. Kalapääsu ehitustegevus jätkub kohe pärast veetaseme alanemist ning esimese tööna teisaldatakse paisualalt üleliigsed setted ning peale seda teostatakse betoonitööd. Varjude paigaldamine peaks plaanide kohaselt toimuma jaanipäeva paiku ning ehitustööd peaksid olema lõpetatud sügiseks. Suvelõpuks peaks valmima spordi- ja kultuurihoone, mille aktiivne ehitusfaas algab aprillis. Viie kuuga peavad olema tehtud kõik olulised tööd, mis on raskeks väljakutseks ehitajale kui ka tellijale ehk vallavalitsusele. Kvaliteedis järeleandmisi ei tehta

Kevad on käes ja põllumehe jaoks algavad töörohked ajad. Ka hobiaedniku jaoks on ees ootamas kiired päevad, sest oma põllult saadud viljad on kõige maitsvamad ja ökoloogiliselt puhtad. Puurmani Vallavalitsuse jaoks on käesolev kevad eriliselt tegurohke. Aktiivses faasis on kaks suurt

Austatud vallakodanikud!

ning hoone rekonstrueeritakse Esplan OÜ koostatud projekti järgi EhitusEco OÜ poolt. Juba sügisest peab vallarahvas saama kasutada spordi- ja jõusaali ning sinna juurde kuuluvaid ruume. Samuti saab olema kasutatav uus saunakompleks sinna juurde kuuluva kaminasaaliga. Raamatukogu ning hobitegevusteks kavandatud ruumid sisustatakse samuti esimesel võimalusel ja saavad loodetavasti olema intensiivse kasutusega.

Riigi ja kohalike omavalitsuste toetatud hajaasustuse programm on 2015. aastal sarnane eelmistele, kuid siiski väikeste muudatustega. Käesoleval aastal saavad programmist toetust taotleda alaealiste lasteta vallakodanikud, kuid riiklikult etteantud hindamismetoodika eelistab siiski lastega peresid,

mis maaeluarengu seisukohalt on arusaadav eelistus. Programm on juba aastaid väldanud, on siiski ka ilma alaealiste lasteta peredel toenäosus toetust saada, sest toetatavate projekti arv on aasta-aastalt kasvanud ja kardetavasti ei ole enam väga palju lastega peresid, kes taotluse esitavad.

13 ja reede oli päev, mil toimus haridusteemaline ümarlaud Puurmani Mõisakooli hooldekogu ettepanekul. Teemaks tänapäeva eriline laps. Viimase kümnendi arengud, seda eriti IT-valdkonnas, on tänapäeva lapsi oluliselt mõjutanud. Keskkond, milles laps peab hakkama saama, on totaalselt erinev aastakümnetetagusest. Info hulk, mida laps töötleb päevas, on tulenevalt nutiseadmete arengust nii suur, et nii mõnigi

ei pea sellele pingele vastu ja hakkab käituma väljakujunenud normidele vastupidiselt. Loomulikult mõjutavad ka muud tegurid lapse/noore käitumist, kuid infoküllus on spetsialistide sõnul üks olulisemaid. Selleks, et mõista tänapäeva last ja tema käitumist ning suuta teda positiivselt mõjutada kodus, koolis ning väljaspool neid kohtasid, on suur väljakutse, millega meil igapäevaselt tuleb kokku puutuda. Psühholoog Karmen

Maikalu ja Leitudajate Külakooli juht Kersti Türk püüdisidki meile anda juhtnööre, kuidas tänapäeva lapsele läheneda ja ise selles olukorras jääda õnnelikuks lapsevanemaks ja õpetajaks. Täna eelnimetatud esinejaid kirkastava kogemuse eest ning täna Jõgevamaa Gümnaasiumi direktorit Alo Savi köitva ettekande eest, mille fookuses oli tänapäeva noor ehk millist täiskasvanut me näha tahame ja mida selleks teeb gümnaasium.

Kevad on koristamise aeg. Korrastage oma kodukohta ja mõtteid. Tulge 02. mail talgutele:

kell 10.00 Saduküla külatalgud. Kogunemine jalgpalliplatsil.
kell 10.00 talgud Saduküla piirkonna külarahvale. Kogunemine endise koolimaja ja ausamba pargis.
kell 11.00 talgud Kursi kiriku juures. Kogunemine kiriku juures.
Puurmani talgupäev:
24. aprillil kell 12.00 koristustalgud Puurmanis. Koguneda vallamaja juurde.

Märtsikuu volikogus

1. Otsustati võtta vastu Puurmani valla 2015. aasta eelarve kogumahuks 3 665 933 eurot.
2. Otsustati kinnitada Puurmani valla ja Puurmani Mõisa Sihtasutuse 2014. a majandusaasta aruande auditeerimise läbiviijaks LEKRA-AUDIT OÜ vandeaudiitor AIME PARKEL.

Aprilli kolmas nädal, sel aastal 20.–26. aprill 2015, on Eestis traditsiooniliselt pühendatud südamerivisele. Südamenädalat tähistatakse Eestis alates 1993. aastast – tänavu juba 23. korda.

**Puurmani Vallavalitsus korraldab
21. aprillil 2015 kell 17.30–20.00**
südamenädala kampaania „Sinu sammud loevad!“ raames

MATK ÜMBER SÜDAMEKUJULISE SAARE JÄRVE

Matk toimub matkajuhiga.

Kogunemine kell 17.30 Saare ürdiaia parklas.

Valla transpordi kasutajatel

palun endast teada anda hiljemalt 17. aprill 2015

NB! Üritus on mõeldud tööelisele elanikkonnale programmi „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013–2014“ tingimustel

Tule ja liigu oma südame heaks!

Info: karmen@puurmani.ee ; 5334 1408 Karmen Allev

Projekti rahastatakse programmi „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013–2014“ vahenditest

Vajaduspõhisest peretoetusest lastega peredele

Vajaduspõhine peretoetus on toetus, mida makstakse allpool vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri elavatele lastega perekondadele, samuti toimetulekutoetust saavatele lastega perekondadele. Vajaduspõhise peretoetuse taotlemist, määramist ja maksimist reguleerib sotsiaalhoolekande seadus ning toetust määrab ja maksab kohalik omavalitsus riigieelarvelistest vahenditest.

Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 2015. aastal perekonna esimesele liikmele on 329 eurot kuus. Igale järgnevale

vähemalt 14-aastasele perekonnaliikmele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 164,5 eurot kuus ning igale alla 14-aastasele perekonnaliikmele 98,70 eurot kuus. Näiteks 4-liikmeline perekond, kus on 2 täiskasvanut, üks 14-aastane või vanem laps ja üks alla 14-aastane laps, siis sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 756,70 eurot (329,00+164,50+164,50+98,70=756,70). Seega saab pere 2015.aastal vajaduspõhise peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotle-

misele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 756,70 eurot kuus.

Vajaduspõhise peretoetuse taotlejaks saab olla see perekonnaliige, kellele makstakse perekonnaliikmete hulka kuuluva lapse või laste eest Sotsiaalkindlustusametist lapsetoetust. Taotlusele tuleb märkida kõigi perekonnaliikmete nimed ja isikukoodid ning lisada dokumendid, mis tõendavad perekonnaliikmete netosissetulekuid taotluse esitamisele eelnenud kolmel kuul, elatise maksmise korral ka makstud elatise suurust.

Toetust määratakse korraga kolmeks taotlemisele järgneva kuuks, kuid see makstakse välja igal kuul eraldi. Vajaduspõhise peretoetuse suurus on alates 2015. aastast 45 eurot kuus ühe lapsega perele ning 90 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele. Esitage julgelt vajaduspõhise peretoetuse taotlusi või küsige lisainformatsiooni toetuse taotlemise kohta.

Karmen Allev
sotsiaaltöö ja lastekaitse
peaspetsialist
telefon 5334 1408; 773 7105
e-post karmen@puurmani.ee

Tere, Puurmani valla rahvas

Kevadised ilmad panevad inimesi üha rohkem tegutsema ja koduümbrust korda seadma. Sellise koristamise käigus tekib paratamatult „ülejääd kraam“, millest on vaja vabaneda. Suurem osa inimestest on loomult mõistlikud ja vabanevad oma üleliigsest kraamist sellega ümbritsevale kaaskonnale meelehärmi tegemata. Samas on igal kevadel näiteid, kus metsa varju sokutatakse majapidamisest üle jäänud asju. Viimasel ajal on heaks prügi mahapaneku kohaks kujunenud teedeäärsed puuvirnad. Ja taaskord on kibestumine kaaskodanike suhtes meie, metsarahva hinges. Ei saa alati näpuga näidata, kuigi vahel on ka neid hetki. Nii ka sel aastal: Tallinna – Tartu maantee äärsesse laoplatsi toodi majapidamisest ülejäanud kraami. Osa sodi oli pakitud ajalehtedesse. Saatuse iroonia – „Maaleht“. Ühel lehel veel tellija nimigi peal ...

Avo Jürissaar, RMK Jõgevamaa metskonna metsaülem

Kommentaari: Sellise nimega inimene elab tõesti meie vallas, on aga haige vanainimene, kellele Maalehte ei käi. Seega on üsna raske teda süüdlaseks arvata. Samanimelisi inimesi elab veel teisteski kohtades. Kas nemad? Ei tea. Tõsi on aga see, et artikkel on õigustatud, kirjutatud südamevaluga ja kulub meil kõigil lugeda ja meele pidada.

Toimetaja

Lugupeetud Saduküla elanik!

Puurmani Vallavalitsus koostöös perearsti Külli Paaliga otsustas, et alates aprillist 2015 ei toimu enam Sadukülas perearsti vastuvõtte. Põhjuseks – inimlike ja tehniliste tingimuste puudumine vajalikeks protseduurideks. Perearsti vastuvõtt eraldi Saduküla rahvale toimub kord kuus, neljapäeviti, Puurmani perearstikeskuses. Nendel päevadel tagab vald perearsti vastuvõtul osalejatele tasuta transpordi.

Järgmine perearsti vastuvõtt on neljapäeval, 16. aprillil, alates kella 12-st Puurmanis. Perearsti vastuvõtule vajalik eelregistreerimine telefonil 773 7390. Transport Sadukülalt vastuvõtul osalejatele väljub kell 11.30 kaupluse eest. Teistel päevadel ja kellaegadel on võimalus omal käel külastada perearstikeskust. Loodame mõistvale suhtumisele!

Puurmani Vallavalitsus

Siilipesa 55

Ajad muutuvad ja lapsed ka

Et kõik ausalt ära rääkida et tuleb alustada algusest... 80ndate lõpust.

Töötamise algusaegadel kooli saadetud lapsed meenuvad suure kannatlikkuse ja tööväimega, kohusetruudena ja välejalgsena. Lastele oli tähtis töö lõpptulemus, seda viimistleti täiuslikkuseni. Ikka vihiku leheküljel lehekülje järgi. Tähted said vajalikud kõverused ja kalded. Aeg on muutunud ja tänapäeva lapsed on kärsitumad. Tuleb piirduda 1-2 reaga. Aga tähted on arusaadavad.

Kellel oli meele, mitu erinevat puulehte tuli homseks kaasa võtta? Ikka lasteaialapsel. Lehed nagu herbaariumi jaoks korjatud. Nüüd on see lapsevanema hool ja meelespidamine.

Kui pikk peab olema matk, mis mürakarud lõunauinakut magusasti magama paneb? Ajast tuli puudus, lõunasöök ootas, aga lapsed ikka lennus ja koos avastamas uut ja huvitavat. Linnulaul ja lillede mitmekesisus sai tuttavaks iseenesest. Tehes nüüd pargis jalutuskäiku, on rivi veninud pikaks ja nagu polegi midagi huvitavat looduses vaadata. Vaata, kuulata - märkamist tuleb suunata.

Mis või kes ravib terveks haiget saanud põlve? Teeleht, valu saatmine varesele või peale-puhumine? Enam ei piisa ühest variandist, kasutada tuleb kõike ja veel nii nagu ema teeb.

Ehitatud linnad olid kõik metropolid ja torni otsast võis

näha Muhumaale. Ehitajaid oli palju ja mängijaid veel rohkem. Tänapäeval on klotsid tillukesed, aga lapse jutt, mida tornist näha võib, fantastiline. Iga klots on tähtis ja sellest loobuda ei saa. Igaüks on enda direktor. Selle, mida ehitada ei jõudnud, võib juurde mõelda. Mäng peab algama.

Tavaliselt see on ees, kes on mängus võidumees. Võitjaid oli üks ja teda tunnustati selle eest ja rõõmustati koos temaga. Püüti pingutada, et konkurentsi pakkuda. Miks tema võitis? Nüüd on lastele arusaamatu, et kuidas mina ei võitnud. Ma olen ju teistest mäekõrguselt parem. Teise rõõm on tema oma, mina seda ei tunnusta.

Vares keetis hernesuppi - läbi aegade on laste arvates kaks varianti: lemmiksöök või üldse söögiks kõlbmatu. Lapsed sõid isukalt ja kiiresti. Nüüd on söömine muutunud raskeks tööks. Ja mida sealt taldrikult üldse süüa on? Lapsed on muutunud toidu osas väga valivateks.

Tänapäeva tarkus tuleb internetist, õpetaja saab lapses huvi äratada erinevate teemade vastu. Kas on kätte jõudnud aeg, kus ei tea, kumb on targem, kas muna või kana. Aeg läheb, aga lapsed jäävad. Ikka on nad uudishimulikud, särasilmised, tegusad, kel tuli takus, ja unejutt uinutab ka nemad magama.

Merike Kull
õpetaja

Meenutusi algusaastatest

Asusid tööle tehase lasteaeda aprillis 1962 söimerühma hoidja-koristaja kohale. Lapsed olid söimes vanuses 2 kuud kuni 3 aastat. Esimeseks töökaaslasest oli Evi Rebane ja juhatajaks Vaike Valge. Septembrist 1962 läksin aiarühma kasvatajaks. Tehases oli väga palju noori, lasteaias palju lapsi ja kahekuseid oli terve tuba täis. Mitu korda päevas käisid emad oma väikseid lapsi rinnaga toitmas. Pidevalt käisid mähkmete vahetus, sooja vett sai keeta köögis. Sel ajal oli see kõik väga suur töö.

Mänguasju oli vähe - mõned nukud ja autod ja kummist

täispuhutavad loomad. Mõni aasta hiljem tuli juba kaks aiarühma ja tööle hakkas rühmas kaks kasvatajat. Sellest ajast jäi mulle aastakümneteks kolleegiks Kai Kink. Esimeses aiarühmas olid mul kasvandikeks Mare ja Villu Kärras, Tiina Kull, Varje Vaasa, Ülles Kask jt. Ajast-aega on lasteaias olnud väga sõbralik ja tore kollektiiv. Nalja sai alati ning meenutamist on palju. Pensionile jäin 1998. aastal. Olid väga toredad aastad. Kahjuks on väga paljud kolleegid meie seast lahkunud.

Tiia Roots

Tähistasime lasteaia 55. aastapäeva

See on meie kõigi pidupäev. Nagu oleme väärtustanud iga lapse sünnipäeva, on ka lasteaia sünnipäev väga tähtis sündmus. Mida ilusat öelda sünnipäevalapsele? Mida enamat, kui seda, mida ütles üks viieaastane tüdruk: "Kallis lasteaed, me armastame sind ja soovime, et sa kunagi ei kaoks!" Hoolimata auväärsest numbrist ei ole me siiski vanad, sest meie maja on täis laste kilkeid ja särade. Laste säravad silmad ja alati aval ning siiras naeratus teeb päikselisemaks ka kõige sombusema päeva.

Meie lasteaias on 4 rühma, milles tegutseb 63 last! Et sära

silms ei kustuks, tuleb 19 töötajal teha järjepidevalt tööd. Kahe juubeli vahele jäänud aeg on olnud tõine ja kordaminekurohke. 2011. aastal korraldasime luulekonkursi, tänu millele on meil oma lasteaia luuletus ja laul. Ettevõtlikud töötajad ja lapsevanemad on remontinud rühmaruumid. Tänu töötajate algatusele on saanud uue hingamise tühjana seisnud klassiruum. Ruum koristati vanast mööblit, vastavalt võimalustele värviti lastepäraselt seinad-laed. Lapsed nimetasid rühmaruumi „Pusapesaks“.

Vastavalt võimalustele oleme uuendanud ka rühmaruumide sisustust. 2013. aastal toimus heategevuskontsert meie mänguväljaku uuendamiseks. Õppeaastad on olnud lastele huvitavad, sest üritustekalendris on olnud palju toredaid rahvakalendri tähtpäevade tähistamisi, teatrikülastusi, matku, sportimisi ja muidugi arendavaid mängu ning raamatute ja kirjatarvete uurimisi. Mida tihedam ja igapäevasem on side laste, õpetajate ja lastevanemate vahel, seda parem on tulemus.

Tänuõnolasteaia arengu eest tuleb öelda Puurmani Vallavalitsusele ja lasteaia hoolkole, kes on meid palju toetanud ja abistanud. Soovin, et meie vallas laste arv kasvaks ja et lasteaeda jätkuks ikka mudilasi. Soovin, et lasteaias oleks kuulda laste rõõmsaid kilkeid, et päevad oleksid täis rõõmu, huvitavaid tegevusi, avastamist ja loovust. Soovin, et töötajad oleksid õnnelikud ja terved, et nad tuleksid tööle hea meelega. Soovin lapsevanematele edaspidiseks koostöötatet ning soovin, et lasteaed oleks ka edaspidi ühtne ja õnnelik pere. Palju õnne meile kõigile!

Imbi Sinimets
direktor

Töötasin Rõngu EMT Puurmani tsehhi lastepäevakodu juhatajana

See tööaeg algas oktoobris 1973. a. Töötas 3 rühma: söimerühm 15 kohta (1-3 a), aia noorem rühm (3-4 a) 20 kohta ja aia vanem rühm (5-7a) 25 kohta. Söimerühmas töötasid Maie Aruoja (med. õde), Tiia Lepik ja Mai Amarik. Keskmises rühmas Tiia Roots, Kai Kink ja Ella Jürisoo. Vanemas rühmas Ilse Kakri, Reet Malsroos ja Linda Pruunsild.

01.01.1975. a. Rõngu EMT liideti Tallinna Elektrotehnika Tehasega. Puurmani tsehi viidi selle otsealluvusse. Seega lastepäevakodu allus Tallinna EMT-le, kellele pidin esitama lastepäevakodu eelarve ja kes hakkas meid ka rahastama. Tuli häälestada end venekeelsele lainele, sest Tallinna tehases, kellega suhtlema pidin, rääkiti ainult vene keelt. Kõige raskem osa igal aastal oli eelarve kinnitamine, kuid siiski saime hakkama. Sellele aitas väga palju kaasa asjatundlik ja tubli arveametnik Hele-Mall Valk.

Köögis töötasid 1973. a. Eha Maandi ja Aliide Vallimäe, hil-

jem koos Ehaga Linda Mesipuu, Maire Heinsalu ja Koidu Traks. Söimerühmas töötasid Piret Noormets ja Helje Tamme. Keskmises rühmas jäid kasvatajateks minu ajal Kai ja Tiia, vahetusid hoidjad-koristajad: Mari Targijainen, Luule Prigo, Aili Künnap, Heli Priks. Vanemas rühmas olid kasvatajateks Ene Tasa (Saarse), Ludmilla Sööt, Lilio Vösu, Maret Targijainen (Teugijas). Majandusala juhatajad olid Elsa Alev ja Lea Tupits. Muusikaliste kasvatajana on töötanud Vello Vulpak ja Lilio Vösu.

Majanduslikult oli lasteaed üsna hästi kindlustatud. Iga kvartali alguses pidin tellima Tallinna tehase pearaamatupidaja käest raha, kus oli välja toodud eraldi summad palkade, toitlustamise, maj. kulude ja muude väljaminekute kohta. Raskusi oli suvise palgafondi kinnitamisega, sest siis olid ette nähtud hoidjate ja kasvatajate puhkused. Seoses sellega oli ka palgafond suurem asendajate palkamise tõttu. Sellest aga

Tallinna ülemused aru ei tahtnud saada.

Toiduraha saime osa lastevanemate käest: söimeealised lapsed - 8 rubla ja 10 kopikat; aiaealised lapsed - 11 rubla ja 30 kopikat. Toiduaineid saime osta kohalikust kauplusest (liha, piimasaadused ja kuivained). Tehase auto tõi meile piima lasteaeda. Kartulid, juurviljad ja puuviljad ostime kohalikelt elanikelt või kokkuostust. Lasteaia oli palju ajast-arust vana mööblit. Uue mööbli muretsemiseks oli raskusi, sest see oli limiteeritud kaup. Tallinnast anti mulle limiiti näpuotsaga, aga mul oli vaja terve peotäis. Limiidi alla käisid ka emailitud toidunõud. Lubatud olid plastpidaja käest raha, kus oli välja toodud eraldi summad palkade, toitlustamise, maj. kulude ja muude väljaminekute kohta. Raskusi oli suvise palgafondi kinnitamisega, sest siis olid ette nähtud hoidjate ja kasvatajate puhkused. Seoses sellega oli ka palgafond suurem asendajate palkamise tõttu. Sellest aga

Kalendriaasta lõpuks tuli kõik raha ära kulutada, sest

järgmise aastasse seda summat ei kantud. Ühe aasta lõpus ostsin klaveri (limiidivaba), teise aasta lõpus ostsin 2 raadiot.

Lasteaia töötamise ajal pidi pea töötama nagu vanasti koorelahutaja. Kogu aeg pidid mõtet keerlema, kust mida saab. Tee viis sageli Põltsamaa ja Tartu Kooperatiivi ladusesse, kust leidsime vajalikku kaupa (voodipesu, käterätte, mööblit). Voodipesu ja käterätikud pesti Tartu pesumajas. Seda toimetas kohale ja jälle tagasi majandusjuhataja tehase bussiga. Pudipõlled, köögirätikud ja kokakitlid pesi Mai Amarik keldrikorrusel asuvas pesuköögis. Kasutada tohtis ainult pesupulbreid Orto ja Bamby, millega poleks pesu puhtaks saanud isegi mitte fakiir. Mai sai aga pesu puhtaks „millelagi“. Olin üks valelik juhataja, kuid me olime koos üksmeeles ja rõõmsad. Lõpetasin töö lastepäevakodu juhatajana 30.12.1988. a.

Linda Tõruke

Minu esimene tööpäev Puurmani lasteaias oli 1. septembril 1994. a.

Alguses oli väga raske - lapsed ja kollektiiv võõrad. Minu esimeseks juhatajaks oli Maarit Juhkam. Koostöö sujus meil väga hästi. Korraldasime õpetajatega vahvaid pidusid ja väljasõite. Aastaid edasi vahetus juhataja ja puhusid uued tuuled. Kaotati ära kolmas rühm

Puurmanis laste vähesuse tõttu. Aastal 2009 aga avati uuesti kolmas rühm - ilus, avar ja soe. Iga rühm sai endale ka nime: kõige nooremad - Õunakesed; keskmised rühm - Seenekesed; vanem rühm - Pähklikesed. 1. septembril 2014 täitis mul lasteaias töötades 20 aastat.

Selle aja jooksul on vahetunud lausa 5 juhatajat. Seoses Merje Ilvese lahkumisega sai meie lasteaia direktoriks kohalik inimene - Imbi Sinimets. Varasema ajaga võrreldes on lasteaias palju muutunud. On juurde tulnud palju arendavaid mänguasju ja loovust arendavaid

mänge. Olen saanud juurde palju erinevaid muusikainstrumente ja laulukuid. Soovin lasteaias kollektiivile palju õnne juubeli puhul ja ikka rõõmsat meelt ning püsivust lastega töötamisel.

Margit Pettai
muusika- ja liikumisõpetaja

Meenutusi raamatukogutööst

Algus detsembrikuu lehes.

Turumajanduse ajastule on iseloomulik raamatute väljaandmine kõikvõimalike sarjadena. Nii nägidki ilma valgust armastusromaanide, põnevusromaanide, ajalooliste romaanide, kriminaalromaanide

de, noorsooromaanide arvukad sarjad erinevatelt kirjastustelt. Mida aeg edasi, seda paremaks muutusid raamatute köited ja kaunimaks kujundus. Ja sellega koos tõusis ka raamatute hind. Palju hakkas ilmuma uusi ajakirju ja ajalehti. Kirjasõna lai valik ja samaaegne hinnatõus

üheskoos viisid ka raamatukogud tõusuteele. Rahvas eelistas laenata raamatuid ja ajakirjandust raamatukogust, mitte nende peale raha kulutada. Alates aastast 1993 suurenes pidevalt raamatukogu lugejate, külaliste ja laenutuste arv, mis kulmineerus 1998. aastal.

Tolleaegseid näitajaid pole Saduküla raamatukogus hiljem enam ületatud.

Rääkides raamatute hinnatõusust mõtlesin, et kõrvalepõikena võiks välja rehkendada, kui palju on raamat praegu kallim, kui oli eelmise riigikorra ajal. Aluseks võiks võtta

miinimumpalga kui kindlalt määratud suuruse. Alampalk nõuka-ajal oli 60 rubla kätte. Pisut kallimat sorti raamat maksis sel ajal umbes ühe rubla. Kuupalga eest oleks siis saanud umbes 60 raamatut. Praegu maksab raamat umbes 20 eurot ja alampalk on 300 eurot

kätte. Seega selle raha eest saab 15 raamatut. Mis tähendab, et raamatud on kallinenud keskmiselt 4 korda.

Järgneb

Inna Kübarsepp
Saduküla raamatukogu juhataja

Härjanurme Maarahva Selts võõrustas

24. veebruaril kutsus Härjanurme Maarahva Selts Saarevälja tallu valla külade aktiivsemad inimesed. See kokkusaamine oli jätkuks kolmele eelnevatel aastatel toimunud kokkusaamisele, kus arutleti, kuidas valla elu huvitavamaks muuta. Nendest kokkusaamistest on alguse saanud kokanduspäevad Puurmani tollakuuris, valla külade päev, perepäevad nii Puurmanis kui Sadukülas. Kuna eelmine kokkusaamine toimus Risto ja Karine Siili eestvedamisel Põõra külas ja hiljem ka Puurmanis, siis tegi Risto algatuseks väikese kokkuvõtte sellest, millest eelnevatel kordadel räägiti ja mis tänu sellele on vallas muutunud.

Edasi rääkis Elina Kekkonen Pikknurmest oma äriplaani hakata siinkandis vedama projekti, kus erinevad kaubad jõuaksid otse tootjalt Tartu tarbijale. Oli hulgaliselt küsimusi ja sellest lähtuvalt tekkis hulk uusi ideid. Algatuseks võiks Puurmanis, näiteks tollakuuris, olla väike pood, aga toredam oleks lausa söögikoht kuskil Tallinn-Tartu maantee ääres! Kindlasti soovitati projektile koduleht teha ja Facebooki konto, et info hästi liiguks.

Jälle mõttetalgud.

Kiriku tegemistest jagas infot Marika. Seal on järgmise suurema üritusena plaanis talgupäev 2. mail, kuhu on oodatud kõik abilised. Talgud registreeritakse ja info pannakse üles ka talgute kodulehele. Tööd on palju ja kõik abikaed on oodatud!

Risto valutas südant noorte vähese kaasamise üle kodukaitsesse. Suureks katsumuseks ongi leida eestvedaja või veel parem kaks, et alustada koostööd kaitseliiduga. Pakuti välja, et algatuseks võiks noori kaasata kevadisele matkale. Mure lahendamiseks lubas Risto ise algatust teha.

Vallavanem Margus Möldri jagas infot Saduküla päästekomando kohta. Me-

hed on olemas ja asjast huvitatud. Ta on kirjutanud projekti päästeauto saamiseks.

Volikogu esimees Aare Järvi töstas valla külade päeva teema. Kuigi suvel toimunud esimene päev läks igati korda, raha vähesusel seda sel aastal plaanis teha ei ole. Lootus on, et kultuurimaja remondiga ikka sügiseks valmis saadakse ja siis on seal plaanis suurem üritus kogu valla rahvale.

Lõpetuseks andsime ülevaate oma plaanidest endises koolimajas. Seltsil on seal olemas oma ruumid, aga praegu meie käsutuses olev remonditud tuba on siiski liiga väike ja teised ruumid liiga kõledad, et mõnd natuke

pidulikumat üritust läbi viia. Seoses raamatukogu kolimisega samasse majja, andsime oma nõusoleku kolida meie käsitöö tuba ja seltsi kokkusaamisruum teisele korrusele. Praegu käivad hoogsalt kolimistööd, et teha ruumi remondimeestele. Oma tubades plaanime remondi valla ja projektide toel ise ära teha. Järgmise aasta plaanides on teha taotlus LEADER-isse kogu maja koridoride remondiks. Siis saaks meil tõesti olema kena hubane koht, kus oma vaba aega veeta, pidusid pidada ja külalisi vastu võtta.

Perenaiste ja kokkutulnute abiga sai kaetud pidulaud ja juttu jätkus veel kauemaks. Kindlasti oli veel teemasid, mida oleks vaja arutada, aga sel erilisel päeval ei tahtnud väga pikalt arutleda ja lasime inimestel lihtsalt vabalt suhelda. Kokkusaamine näitas veelkord, et selleks, et edukalt edasi minna, on meile kõigile väga vaja ühiseid suhtlusringid - olgu nad siis kodus ringis, vallamajas, koolis või lihtsalt matkal. Miks ei võiks järgmine kokkusaamine olla piknikulaadis?

Karina Kaarepere

Jagasime kogemusi

Külasthan ühel hommikupoolikul Ellu, et teha temaga läheneva juubeli puhul lehe jaoks intervjuu. Juubilaridest on ju ikka meie valla lehes juttu tehtud. Kuna oli üsna aimatav, et ise keegi endast kirjutama ei hakka, siis soovisingi selleks põhjuse anda. Valmistasin ette küsimused, esitasin need juubilarile, kuid märkamatu läks jututeema üle meid ühendavale hobile. Mõni aeg hiljem sain Ellult vastuste asemel järgneva loo:

Ühel märtsihommikul tuli mulle külla Raina. Enne olime telefoni teel kohtumisaja kokku leppinud. Rääkida on meil paljust, kuna osa meie huvialasid langevad kokku. Ja huvitav, ka selles leidsime sarnasusi, et mõlemad me keskkooli ajal eriti ei pidanud lugu ajaloost kui õppeainest. Muidugi saab vabandada end sellega, et ega meile koolis ei õpetatudki oma isamaa ajalugu, vaid tolaeegse suure kodumaa ajalugu. Ja see ei pakkunud huvi. Ometi oleme mõlemad nüüdseks avastanud enda jaoks ühe ajaloo alajaotuse – kodupaiga kultuuriloo. Vahetasime kogemusi, fotosid Puurmani hoonetest ja olulistest isikutest. Raina on nimelt avanud Facebookis konto „Puurmani läbi aegade“, kust huvilised saavad vaadata ja ka lisada materjali Puurmani kohta. Jutuajamise lõpetamisel soovisime teineteisele õnne ümmarguste sünnipäevade puhul. Meie sünnipäevad on lähestikku, aga sünniaastatel on päris suur vahe, tema oma 45ga minu 80 vastu ei saa. Ja ega see 45 väga ümmargune polegi, vaat, kui oleks 50! Aga küll jõuab!

Kogemusi jagasid Ell Maanso ja Raina Rumvolt

Nii jäidki vastused küsimustele saamata, kuid vahetasime põnevaid mõtteid meie ühise huvi, valla ajaloo, teemadel. Ja võib-olla tõesti, et rohkem kui vastused küsimustele, räägivad juubilarite tegemistest tema kirjutatud raamatud ja toimetatud ajalehed.

Raina

*Palju tervist ja õnne
auväärses eas, kuid tegus juubilar!*

Laululustist Puurmani Mõisakoolis

Mõisakoolide muusikapäevadel esines vanemas koosseisus Triin Schaffrik, Sten Zaitsev, Hanna-Stiina Pettai, Pille Pihlapuu ja Kerdo Kurs.

Kus siis veel, kui mitte Puurmanis laulda südamest tulevaid laule isamaast? Siit sai ju alguse Julius Kuperjanovi partisaaniüksuse sõjatee meie oma riigi rajamisel. 26. veebruariks oli kutsutud Puurmanisse mõisakoolide õpilaste laulupäevale üle 80 õpilase ja 12 juhendajat.

Sander Taal, Kaari Aavik, Kristo Vaks, Markus Schaffrik ja Robin Kalda. See on noorem koosseis.

Peale Puurmani laste veel õpilased Vasalemma, Heimtali, Muuga, Hummuli, Lasila, Vasta ja Roosna-Alliku koolidest. Soovijaid laulupäevale oli rohkemgi. Erakordselt kaunis mõisasaalis valge tiibklaveri taustal astus meie ette kooli direktor Tiina Oolo, tänase laulupäeva

projekti koostaja abivallavanem Arvo Penonen ja Riin Alatalu kultuuriministeriumist.

Laulupäeva laulude teemaks oli valitud isamaalised ja kodulaulud. Arukas oli kooli otsus, mitte korraldada võistlust, vaid lasta lastel pingevabalt laulda, laulda südamest ja lustiga. Nii said esimese võimaluse väljaspool oma kooli laulda päris väikesed, arakesed ja alles laulmist õppima hakanud lapsed kõrvuti juba trenitud, muusikat õppinud suurte tüdrukute-poistega. Kodu- ja isamaateemaliste laulude repertuaaris oli laule vanavanaemade lauludest tänaste poplauludeeni. Kõige enam oli esinejaid Puurmani koolist. Muusikalise elamuse kulminatsiooniks oli kooli muusikastudio pilli-

meeste esinemine. Elamuslik oli seegi, et laulupäeva koduteemalise lõpulaulu laulis saalitäis rahvast koos esinejatega kaasa. Kiidusõnu väärivad noorgiigid, kellel oli iga ruumi kohta rääkida oma lugu. Neidude esinemine oli igati väljapeetud ja rõivastuski kooskõlas neorenessansiliku arhitektuuriga. Maitsva lõunatoidu eest tänusõnad kokatäidele ja nende abilistele. Hästi korraldatud kauni laulupäeva eest tänu kõigile tegijatele. Arvan, et olime ajaloolise hetke tunnistajaks, kui Puurmani Mõisakoolis sai alguse uus traditsioon.

Lugupidamisega
Imbi-Sirje Torm
Heimtali mõisa
õpetaja-giid

Ei tahaks veel mitte vaiki olla...

Kõigeks siin elus on antud aeg, mis möödub tuulekiirusel, jätmata jälgi, kui me ise neid jälgi ei tee. Argielu askeldustes, rõõmus ja mures vajame midagi, mis aitaks neid jälgi jätta. Meie jaoks on ühislaulmine see, mis aitab märgi jätta ja end mälestustesse talletada. Et iga ring saab ükskord täis, nii juhatus ka Puurmani segakooriga. Selle hooaja esimesel koosviibimisel pani meie kauaaegne dirigent Anneli ameti maha. See oli kurb päev, mis esialgu tekitas koorilauljates segaduse. Ühelt poolt oli mõistetav, et koor ei küüni enam tasemini, mis viiks suurele laulupeole ja tasemel esinemiseni, teisalt

oli suur soov laulda ja lihtsalt koos olla. Viimane tahe jäi peale ja hakkasime otsima võimalusi oma laulutahte realiseerimiseks. Käisime maad uurimas Sadukülas, kuhu meid lahkelt oodati, kuid kauguse ja transpordiprobleemide tõttu langes see ära. Üritasime leida uut juhendajat, kuid samuti asjatult. Siis otsustasime ikkagi kokku tulla ja lihtsalt iseenda jaoks laulda. Valla poolt saime ruumi harjutamiseks ja 20st endisest lauljast tuli kohale 16. Koori ei saa liigitada, sest see koosneb 15 naislauljast ja ühest tooni andvast meeslauljast. Seepärast otsustasime nimetada end lihtsalt laulukooriks, millele

Oma Rõõm esineb eakaaslastele jõulupeol.

Mari-Liis andis ka nime Oma Rõõm. Nii et oleme siiski olemas!

Meie lauljate keskmine vanus ulatub üle 65 ja oleksime rõõmsad, kui meie hulka sa-

tuks ka nooremaid lauluhääl. Kuid oodatud on kõik, kelle soov laulda. Ühisel pingutusel ja hoosal harjutamisel oleme mõned laulud esinemisküpsiks saanud ning õnneks on

antud meile ka võimalusi nende ettekandmiseks. Esinesime adventiküünla süütamisel ning aastavahetusel Kursi kirikus. Üks toredamaid esinemisi oli pensionäride jõulupeol, mille positiivsed järelkajad andsid meile uut indu. Kuna elavnenud on Kursi kiriku, oleme sinna alati oodatud. Hiljuti kõlas meie laul kirikus Eesti Vabariigi sünnipäeva eelsel teenistusel. Plaanis on esineda ka lihavõttepäeval. Kellel aega ja uudishimu, tulge kuulama! Loodame saada võimaluse laulda Puurmani traditsioonilisel kevadpeol ja võidupühal, osaleda maakonna laulu- ja tantsupeol Põltsamaal ning Memme-taadi

peol Kuremaal. Me oleme teie endi seast, kallis Puurmani rahvas, ja loodame, et te ei pane pahaks meie mitte just kõrget muusikalist taset, vaid oskate hinnata meie tahtmist ja soovi olemas olla, teha koos midagi ilusat ja südameseminevat ning jätta endast jälgi ajalukku. Novembris täitub Puurmani Segakoori sellel koosseisul 30 lauluaastat. Loodame vähemalt selle vastapostini oma hääle helisemas hoida ning hellitame lootust, et laulukaja jääb Puurmani kohale kostuma veel mitu inimpõlve. Laulukoori Oma Rõõm nimel

juhendaja Laine Lemberg

Küsimustele vastab vilistlane Kertu Ehaste

1. Mis meenub Sulle Puurmani nime kuulmisel? Ühel nädalavahetuse hommikupoolikul hõikas ema vahetost ja ütles, et õpetaja Maanso helistab ja tahab sinuga rääkida. Telefon kodus on meil veel NSVL-aegne ja ema ei luba seda ka välja vahetada, sest see on ainuke telefon, mis töötab ka siis, kui tormituuled kodu elektrit jätavad. Hetkeks ehmusin ja mõtlesin, et mida ma teinud olen või siis õigemini, kas midagi on tegemata jäänud. Õnneks mitte! ☺ Tunnistan, et tunnen praegu kohustust õpetajale ülesanne õigeaegselt edastada. Mis meenub sulle Puurmani nime kuulmisel? Ennekoike kodu, siit leitud sõbrad ja põnev kooliaeg. Ülikooliaas-

ta ja sisseelamine täiskasvanuella on olnud muidugi väga huvitavad ja põnevad, aga ülejõe liivakastis mängides leitud sõber kogu eluks on minu jaoks hindamatu väärtusega. Koolis tutvusin ma oma tulevase abikaasaga. Meil on imearmas lasteaias käiv tütar Elina, kes saab peagi 6aastaseks. Elu keerdkäikudest põhjustatuna käime tihti Puurmanis ja see on mind taas rohkem koduga sidunud.

2. Millega praegu tegeled? Räägi oma perest. Mul on õnn töötada ettevõttes, kus saan oma töökohustused sobitada pereeluga ning ühtlasi võimaldab mul palju aega Puurmanis veeta. Olen tegev Reklaamikink OÜ-s,

mille tegevusalaks on toodete personaliseerimine ning nende hulgemüük. Pakume oma klientidele reklaamkingitusi, millele tehakse peale sobiv tikand, trükk või graveering. Laseme teha tootjatel etteantud jooniste järgi kampaaniatooteid. Mina tegelen selles

ettevõttes ostuspetsialistina, st tegelen välistarnijatega.

3. Kuidas võib olla Sinu tööst kasu oma koduvalla inimestele? Meie ettevõtte tähendus või kasu on lihtne: aidata ettevõtetel ennast teistele meeldivaks ja meelde jäävaks teha ☺.

16 aastat Puurmani vallas

Lugupeetud vallarahvas. Riigikogu on valitud ja tänu teie toetusele olen ka mina üks nendest 101st. Nähes teie toetust kogesin taas hingelist seotust nende suurepärase inimestega, kellega töötasin koos nii Saduküla kui Puurmani koolis. Kui palju rõõmu oli teie külastustest, kui lebasin haigevoosis. Kui üksmeeles ja erakondlikke erisusi mit-tearvestavalt töötas volikogu, vallavalitsus Rein Paabi, Rauno Kuusi juhtimisel. Või hoopis unustamatud Kileklubi naised!

Koolipapana tuli ikka võtta vahel müts pihku ja minna kummardama majandite kontoritesse. Ja nii Mart Tooming kui Arvi Kink küsisid pike-

mata: „Ära keeruta! Ütle otse, mida sa tahad?“ Ja saingi. Minu esimesest Sadukülas viibimise perioodist meenuvad endised sovhoosi spetsialistid Linda Karu, Kalju ja Valve Vaher. Ja muidugi tolleaegne koolijuht Hilda Rehemaa, alati abivalmis „kuldsete kätega“ Riho Otepala. Eriti suur rõõm on aga oma õpilastest, kes oskavad ja tahavad vajalikul hetkel toetada.

Inimesed on meie rikkus. Oma uues ametis tahan teha kõik võimaliku, et inimesed ei lahkuku Eestist. Selleks peab olema aga siin, meie omal Maarjamaal hea elada, sünnitada ja lapsi kasvatada. Suur-suur tänu, Puurmani rahvas!

Raivo Põldaru

Kultuuriüritused aprillis

Lasteaias

- 01.04 Lasteaia sünnipäev
 - 02.04 Kevadpüha
 - 07.04 Keskkonnapäev Puurmanis kõigile lasteaiastele
 - 06.-10.04 Lahtiste uste päevad
 - 08.04 Piirkondlik näitemängupäev
 - 14.04 Õppepäev „Kevadlinnud ja nende laul“ kõigile lasteaiastele.
 - 20.-24.04 Tervisenädal
 - 27.04 Õppepäev „Loomalapsed“ Pähklikese rühmale.
 - 30.04 Nõiapidu
- Terve kuu matkad loodusesse.

Mõisakoolis

- 02.04 Ülestõusmispühade tähistamine
- 06.04 Bioloogia õpikoda
- 8.-18.04 Comenius projekt ungarlastega
- 10.04 Keskkonnapäev
- 23.04 Reis õpilastele Soome
- 29.04 M. Reiniku kooli kontsert
- 30.04 Kevadpidu

Vallarahvale

- 10.04 toimub kogupere laat.
- 14.04 Mälumängu viimane voor. Autasustamine kell 17.30 noortekeskuses
- 23.04 Jüriöö jooks
- 01.05 kell 11.00 1. mai jalgpallturniir Puurmani Staadionil

Lahkus üks meie valla eakamaid

Karli Kukk (1921–2015) elas meie vallas alates 1955. aastast. Ta abiellus siin, kasvas suureks 3 poega, töötas kaua Puurmani mitmetel töökohtadel. Nagu tema sünniaastast võib arvata, kuulus ta nende eesti meeste hulka, kes ei pääsenud okupatsioonivõimude käest. Ta varjas end Punaarmee mobilisatsiooni eest, astus vabatahtlikult saksa armeesse, sai rindel haavata ja pärast pidi kannatama aastaid vangielu vene laagrites. Vabas Eestis osales ta isamaaliste organisatsioonide taastamisel ja loomisel. Oma pikast ja keerulisest elust on ta ise kirjutanud 2013. a raamatukese „Minu sõja- ja vangilaagrimestused“, mis on saadaval ka meie raamatukogus. Rahulikku und, Karli Kukk!

Ell Maanso

Puurmani UUDISED

Toimetaja Ell Maanso
Telefon 773 7101
ell.maanso@neti.ee
Tiraaž 700
Väljaandja Puurmani Vallavalitsus
Trükk OÜ VALI Press

Luude hõrenemine on tõsine probleem, mis esineb eriti sageli üle 45-aastastel naistel. Seda on võimalik ennetada

HOOLI ENDAST!

Luutiheduse mõõtmine

5. MAI
TEISIPÄEV
Kell 9⁰⁰-17⁰⁰
Lõuna: 13⁰⁰-13³⁰

Mõõtmisele registreerimiseks pöördu palun apteekri poole või helista tel 56 66 276

Mõõtmine on TASUTA ja toimub paljajalu kannaluust.

Tegemist ei ole tervishoiuteenusega

HOOLI ENDAST

Kohalik KORSTNAPÜHKIJA tuleb tellimisel ja puhastab teie küttekahad ning küttesüsteemid. Kutsetunnistuse nr 092463. Tel 506 5678. Raul Raadla.

Õnitleme aprillikuu sünnipäevalapsi!

Hilja Päll	01.04.1922
Elvi Sildma	02.04.1936
Helme Serka	03.04.1937
Aime Aug	04.04.1936
Elmar Eensoo	06.04.1931
Vladimir Luhte	06.04.1934
Hilja Õim	06.04.1944
Ilse Kangru	07.04.1937
Alma Matsi	08.04.1916
Marja Matsi	10.04.1942
Aino Pelisaar	10.04.1945
Õie Sandel	12.04.1939
Harri Jalakas	13.04.1942
Matti Reinmann	15.04.1938
Viivi Talpas	15.04.1940
Liivia Saarse	23.04.1925
Friida Mauer	23.04.1930
Silvia Pere	23.04.1936
Maime Pekk	23.04.1937
Väino Aarde	23.04.1937
Helgi Teugijas	24.04.1940
Mati Reim	24.04.1940

10. aprillil kell 10.00–15.00

Puurmani Noortekeskuses

KOGU PERE LAAT

„KEVAD KÄES, SUVI TULEMAS!“

OSTAN-MÜÜN-VAHETAN-ANNAN ÄRA

Kõik kaubaks: riided, jalanõud, portselan ja lauahõbe, kodumasinad, küpsised, kodumaine käsitöö, taimed, uus ja innovaatiline...

Kohapeal stend suuremate esemete ostu-müügi kuulutuste jaoks!

Laada eesmärgiks on propageerida rohelist mõtlemist ja asjade taaskasutamist. See, mis on ühele vana, see on teisele uus! Asjad uuele ringile!

Laadale registreerumiseks helista hiljemalt 09. aprilliks k.a Kaijale telefonil 526 8856 ja anna teada oma nimi ning kui suurt müügipinda vajad.

LAAT ON TASUTA!

Tule müüma! Tule ostma! Tule vahetama! Tule uudistama!

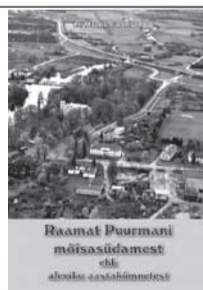
METSAINVEST

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõõndis. Tel: 55 40 150 info@metsainvest.ee

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonirustike, septicute ja süvaveepumpade paigaldus. Lisainfo tel 52 69 604 www.puurkaevumeistrid.ee

Puurmani Raamatukogust on võimalik osta E. Maanso uut raamatut „Raamat Puurmani mõisasüdamest ehk aleviku aastakümnetest“. See on Puurmani külaraamatute sarja viimane raamat.

Kvaliteetsed lõhutud küttepuud:

kuiv lepp 50 cm 39 €/rm, märg mustlepp 50 cm 28 €/rm, kask 50 cm 31 €/rm. Kohale toomisega Puurmani lähiumbruses. Tel 5392 5280

Üldehitus- ja siseviimistlustööd.

Vundamendist, võtmeteni. Tehtud töödele garantii. Janres ehitus OÜ. Tel 5333 2765 Andres Lätting

Pakun hooajalist tööd metsaistutajatele aprillismais Puurmani lähiumbruses. Info telefonil 513 6628.

Müüa lõhutud küttepuud, erinevas mõõdus, koos veoga. Telefon 513 6628.

EKRE
täna!

Meie õige pääsetee on truuduses oma maa, oma rahva, oma keele, oma kultuuri, oma omapära vastu. Kui see tõetundmine puudub, siis ei või meid keegi aidata, sest oleme hunnik liivateri, mida tuulepuhang lennutab, või nagu suits, mis hajub ilmaruumis.

A.H. Tammsaare.

Lugupidamisega
Olev Teder